

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY**

**ZESPOŁU SZKÓŁ SPECJALNYCH
W MAZOWIECKIM CENTRUM REHABILITACJI**

*„...Trzeba tylko, żeby do łóżka chorego dziecka podszedł człowiek,
który widzi nie tylko to, na co patrzy i umie słyszeć nie tylko to, co usłyszy – ktoś, kto
będzie prawdziwym wychowawcą a więc człowiekiem, który wie, że kocha to, za co
odpowiada.”*

*/ J. Doroszeńska
„Nauczyciel – wychowawca w
zakładzie leczniczym”/*

I. PODSTAWA PRAWNA

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
3. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.).
4. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1915 ze zm.).
5. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.).
6. Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.).
7. Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.).
8. Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 276 ze zm.).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
10. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.
11. Statut Zespołu Szkół Specjalnych w MCR

II. WSTĘP

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Zespole Szkół Specjalnych opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, wynikającą z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego są spójne ze Statutem Szkoły w tym warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów i nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji ubiegłorocznego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2022|2023
- wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych),
- wyników kontroli organu nadzoru pedagogicznego.

Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji szkoły.

III. MISJA SZKOŁY

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

Wysoki priorytet ma także profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów po wygaśnięciu epidemii COVID-19. Misją szkoły jest „osiągnięcie

zaburzonej równowagi między przewartościowanym nauczaniem a niedowartościowanym wychowaniem uzupełnianym o profilaktykę”.

Zespół Szkół Specjalnych jest placówką przyszpitalną, stąd ogólne zadania szkoły zostały ściśle powiązane z procesem rewalidacyjnym dzieci przewlekłe chorych będących uczniami-pacjentami przedszkola, szkoły podstawowej i liceum ogólnokształcącego oraz działu wychowania pozalekcyjnego, który jest integralną częścią szkół wchodzących w skład Zespołu Szkół.

W związku ze specyficzną rolą szkoły przyszpitalnej wszelkie działania wychowawcze i profilaktyczne są skierowane na wspieranie procesu leczenia i rewalidacji wychowanków. Działalność wychowawcza i profilaktyczna naszej szkoły jest jednolitym z nauczaniem procesem dydaktyczno-wychowawczym realizowanym podczas wszystkich zajęć edukacyjnych i wychowawczych.

Program wychowawczy szkoły jest punktem wyjścia do tworzenia planów wychowawczych poszczególnych oddziałów na wszystkich etapach edukacyjnych.

Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły,
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły,
- współpraca ze pracownikami medycznymi.

IV. SYLWETKA wychowanka/ucznia naszej szkoły

Dążeniem Zespołu Szkół Specjalnych w MCR jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń szkoły posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,

- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi i cywilizacyjnymi,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych oraz cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego,
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole.

Działania zawarte w programie wychowawczo – profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu ucznia/wychowanka, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie.

V. Strategia wychowawcza szkoły/zadania szkoły

Wychowanie to proces wspomagania wychowanka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełnej dojrzałości w czterech podstawowych sferach: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej, jak pisze prof. Z. B. Gaś.

Proces ten składa się z czterech podstawowych elementów:

1. wspomagania,
2. kształtowania,
3. zapobiegania,
4. korygowania.

Wspomaganie i wspieranie naturalnego rozwoju wychowanka poprzez:

- rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych, ze szczególnym uwzględnieniem roli środowiska rodzinnego w życiu dziecka,
- zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb,
- rozwijanie indywidualnych potencjałów i możliwości, budowanie wspierającej relacji nauczyciel-uczeń, wskazywanie mocnych i słabych stron.
- diagnozę zadowolenia uczniów z rozwijania ich zainteresowań podczas zajęć pozalekcyjnych.

Kształtowanie sposobu myślenia i postaw uznawanych za pożądane poprzez:

- kreowanie i wskazywanie wzorców,

- przekazywanie wartości istotnych z punktu widzenia kultury i relacji międzyludzkich, kształtowanie i wzmacnianie postaw prospołecznych.
- sięganie do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy.

Profilaktyka zachowań ryzykownych poprzez:

- diagnozowanie zagrożeń,
- wyposażanie uczniów w wiedzę i umiejętności pomagające w radzeniu sobie z tymi zagrożeniami,
- proponowanie alternatywnych sposobów funkcjonowania,
- ochrona przed bezpośrednimi niebezpieczeństwami.

Korekcja deficytów i urazów powstałych w toku wcześniejszego wychowania poprzez:

- diagnozę deficytów,
- stwarzanie takich sytuacji, by uczeń mógł zdobywać doświadczenia korygujące dotychczasowe urazy,
- udzielanie wsparcia terapeutycznego.

VI. CELE OGÓLNE PROGRAMU

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1. fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy oraz umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się chorób cywilizacyjnych,
2. psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
3. społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej (sytuacja kryzysowa uczniów z Ukrainy),
4. aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia,

rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- poznanie praw i obowiązków pacjenta i wychowanka na oddziale szpitalnym,
- kształtowanie prawidłowej postawy wobec zaistniałej sytuacji choroby i hospitalizacji,
- poznanie prawidłowego postępowania w poszczególnych jednostkach chorobowych w czasie leczenia i po powrocie do domu,
- uświadamianie konieczności przestrzegania zaleceń lekarskich,
- uwrażliwianie na potrzeby drugiego człowieka,
- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce wychowanka,
- diagnozę efektywności pracy wychowawczej,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci i ich rodzin poprzez rozwijanie współpracy wewnątrzszkolnej i międzyszkolnej,
- wspieranie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności czynienia dobra,
- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli i wychowawców,
- kształtowanie u uczniów postawy akceptacji i ciekawości poznawczej wobec różnic kulturowych prezentowanych przez uczniów – cudzoziemców,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej oraz światowej,
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych,
- wykształcenie u uczniów postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy oraz umiejętności u uczniów i wychowanków, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- wspomaganie procesu leczenia poprzez współtworzenie warunków do optymalnego rozwoju w czasie pobytu w szpitalu,
- przygotowanie chorego dziecka do funkcjonowania w środowisku w sytuacji choroby przewlekłej i rehabilitacji,
- ułatwianie powrotu do szkół macierzystych po hospitalizacji,
- umożliwienie wszechstronnego rozwoju osobowości uczniów z uwzględnieniem rodzaju schorzenia i stopnia niepełnosprawności,
- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (działania wojenne na terenie Ukrainy) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania rozprzestrzenianiu się przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym,
- poszerzanie wiedzy uczniów na temat konsekwencji nadużywania multimediów (uzależnienie cyfrowe),
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnienia od multimediów, poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli i wychowawców narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji,
- wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

1. dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się epidemii,
2. udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
3. udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych, jako skutków sytuacji traumatycznych i kryzysowych (np. działania wojenne w Ukrainie),
4. przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
5. informowanie uczniów i wychowanków o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią oraz uzależnieniami od innych środków zmieniających świadomość,
6. udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku uzależnienia cyfrowego (np. możliwość udziału w Pilotażowym Programie skierowanym do dzieci i młodzieży uzależnionych od nowych technologii cyfrowych, rekomendowanym przez NFZ i Ministerstwo Zdrowia),
7. udostępnienie informacji o możliwościach różnorodnego wsparcia uczniów z Ukrainy.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje w szczególności:

1. wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
2. realizowanie wśród uczniów i wychowanków programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
3. przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
4. kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
5. poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji, objawów uzależnienia od technologii cyfrowych, objawów chorób cywilizacyjnych (np. nadwaga, brak aktywności fizycznej),
6. diagnozę potrzeb w ramach prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych,
7. doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
8. wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
9. wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
10. wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły,
11. wspieranie uczniów i wychowanków, u których zaobserwowano uzależnienie od technologii cyfrowych, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły (np. przekierowywanie ich uwagi na rozwój indywidualnych zainteresowań oraz angażowanie uczniów do aktywności w różnych dziedzinach).

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

1. wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
2. odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej,
3. rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
4. budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
5. przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
6. przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
7. troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych,
8. minimalizowanie negatywnych skutków sytuacji kryzysowej wywołanej działaniami wojennymi na terenie Ukrainy, w jakiej znaleźli się uczniowie przybyli z tego państwa.

Zadania profilaktyczne programu to:

1. zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
2. znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
3. promowanie zdrowego stylu życia,
4. kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
5. rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
6. eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
7. niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
8. wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
9. uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem,
10. uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

VII. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

1. Dyrektor szkoły:

1. stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
2. sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,

3. inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
4. współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
5. czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
6. nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji Rady Pedagogicznej,
7. motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
8. monitoruje współpracę pedagoga z nauczycielami, wychowawcami, innymi specjalistami oraz umacnia wspierającą rolę pedagoga w rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły lub placówki,
9. stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
10. inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
11. dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
12. dokonuje analizy obciążeń nauczycieli i wychowawców czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami,
13. czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów
14. czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem oraz personelem medycznym szpitala,
15. czuwa nad wykonywaniem zadań przez pedagoga szkolnego i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających,
16. inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny,
17. nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

1. uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
2. dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania,
3. dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu epidemii oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
4. opracowuje program wychowawczo-profilaktyczny,
5. opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i uzależnieniami od technologii cyfrowych,
6. uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
7. uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

1. współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
2. reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
3. reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów, w tym uzależnień od technologii cyfrowych,
4. przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami
5. udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
6. wspierają uczniów – cudzoziemców w pokonywaniu trudności związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą oraz różnicami kulturowymi, w tym uczniów z Ukrainy w szczególności z powodu sytuacji kryzysowej, w jakiej się znaleźli,
7. zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
8. kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
9. rozmawiają z uczniami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
10. wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,
11. poprawnie metodycznie wykorzystują narzędzia i materiały dostępne w sieci, w szczególności oparte na sztucznej inteligencji.

4. Wychowawcy klas:

1. diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
2. rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające np. z sytuacji kryzysowej uczniów ukraińskich,
3. rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynniki chroniące i czynniki ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, a także nadużywaniem technologii cyfrowych,
4. na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
5. przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
6. zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
7. są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
8. współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie i pedagogiem szkolnym,
9. wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
10. rozpoznają oczekiwania swoich uczniów,
11. dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
12. podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
13. współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
14. podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

5. Zespół wychowawców, w tym dział wychowania pozalekcyjnego:

1. opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasad udzielania kar i nagradzania uczniów,
2. analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze, promuje metodę pozytywnego dyscyplinowania uczniów,
3. promuje doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb,

4. ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
5. przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
6. uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
7. współpracuje z pracownikami szpitala.

6. Pedagog szkolny:

1. współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami i uczniami w:
2. - rekomendowaniu dyrektorowi działań w zakresie zapewnienia aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz tworzeniu warunków dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami,
3. - prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
4. - rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
5. udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniami,
6. współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi,
7. diagnozuje stan kondycji psychicznej uczniów,
8. uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
9. zapewnia uczniom pomoc psychologiczno-pedagogiczną w odpowiednich formach,
10. współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
11. zabiega o różne formy pomocy wychowawczej dla uczniów,
12. współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
13. wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
14. aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
15. wspiera nauczycieli, wychowawców, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny,

16. promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

7. Rodzice:

1. uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły (w miarę możliwości jakie daje szkoła przyszpitalna),
2. zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
3. współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie.

V. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ DLA UCZNIÓW POSZCZEGÓLNYCH ETAPÓW EDUKACYJNYCH

DLA WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO I EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ (KLASY I-III)

Blok tematyczny	Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
1	2	3	4
Życie w klasie i rodzinie	1. Integrowanie zespołu klasowego i grup wychowawczych na oddziale szpitalnym	metody aktywizujące, zabawy integrujące,	Wychowawcy klas i działu pozalekcyjnego
	2. Uczymy porozumiewać się ze sobą.	ustalenie regulaminu klasowego, zapoznanie z regulaminem na oddziałach szpitalnych	Wychowawcy klas i działu pozalekcyjnego
	3. Mocne i słabe strony dziecka.	„Jestem mistrzem”, burza mózgów (wypisywanie swoich mocnych i słabych stron),	Wychowawcy klas i działu pozalekcyjnego

	4. Budowanie współpracy z zespołem. 5. Moje miejsce w klasie. 6. Jestem samodzielny. 7. Poznawanie praw dziecka i ucznia. 8. Aktywne uczestniczenie w życiu klasy i szkoły.	gry, zabawy, konkursy, konkurs plastyczny, zajęcia z uczniami z wykorzystaniem scenek rodzajowych, metoda dramy, spotkanie klas, ankieta, praktyczna działalność	Wychowawcy klas i działu pozalekcyjnego nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej
Dbamy o swoje bezpieczeństwo	1. Bezpieczeństwo w drodze do szkoły i podczas zabaw. 2. Bezpiecznie poruszamy się po ulicy i zdobywamy dyplom wzorowego uczestnika ruchu drogowego. 3. Znaki drogowe, które znamy i które przestrzegamy.	pogadanka, inscenizacja, konkurs plastyczny „Moja droga do szkoły”, konkurs wiedzy teoretycznej „Bezpieczna droga do szkoły” gazetka	Wychowawcy działu pozalekcyjnego Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej Wychowawcy działu pozalekcyjnego Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej

	4. Układamy regulamin dotyczący bezpieczeństwa podczas przerw. 5. Zapoznanie uczniów z dróg ewakuacyjnych szkoły. 6. Wykonanie notesu z najważniejszymi numerami telefonów: Policja, Pogotowie, Straż_ 7. Udzielanie pierwszej pomocy w nagłych wypadkach: omdlenia, krwotoki, oparzenia, itp.	metody aktywizuje, np. "burza mózgów", „niedokończone zdania Ćwiczenia ewakuacyjne Metoda działalności praktycznej Pogadanka, ćwiczenia praktyczne	wychowawcy klas Dyrektor szkoły Wychowawcy klas Wychowawcy działu pozalekcyjnego Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej Nauczyciel uprawniony do prowadzenia zajęć
Dbamy o zdrowie	1. Zdrowo się odżywiamy. 2. Wykonanie piramidy żywności. 3. Układamy zdrowy jadłospis. 5. Gdzie i jak należy jeść i pić?	pogadanka, plakat, metoda działalności praktycznej, konkurs pt. „Kulinarne spożywanie posiłków”, kącik czystości w	Wychowawcy poszczególnych oddziałów, nauczyciele pedagog szkolny

	6. Przestrzegamy zasad higieny osobistej. 7. Dbamy o zdrowie-choroby brudnych rąk, pojęcie zdrowia i choroby. 8 Wypowiadamy wojnę próchnicy. 9.Radosny uśmiech 10. Opracowanie ankiety „Jak żyć zdrowo?”	klasie- konkurs, prelekcja, inscenizacje, film pogadanka, film, praktyczne działanie, film, pogadanka, prelekcja, gazetka tematyczna ankieta	pedagog szkolny
Ruch i wypoczynek	1. Wpływ ruchu i czynnego wypoczynku na zdrowie człowieka. 2. Zabawy na świeżym powietrzu, marsze, biegi, wędrówki piesze, ścieżki zdrowia, gry i zabawy na lodzie i śniegu, gry i zabawy na wesoło. 6. Organizacja konkursów o tematyce zdrowotnej.	ćwiczenia przy muzyce, zajęcia ruchowe, konkurs plastyczny „w zdrowym ciele zdrowy duch”,	wychowawcy poszczególnych oddziałów, nauczyciele

		„Jak żyć, żeby zdrowym być”, gazetka.	
Wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej	1. Czego się boję i jak sobie z tym poradzę. 2. Rozpoznawanie i nazywanie uczuć: pozytywnych i negatywnych. 3. Dostrzeganie własnych zalet i wad. 4. Właściwe komunikowanie się w grupie	Indywidualne rozmowy wspierające z każdym uczniem, jego rodzicami. Ustalenie zakresu dalszych działań. Dalsze postępowanie wg ustaleń	pedagog szkolny nauczyciele, wychowawcy, dział wychowania pozalekcyjnego
Reagujemy na otaczające nas zło	1. Dzieci przeciw przemocy. 2. Jesteśmy tolerancyjni wobec inności. 3. Miłość, przyjaźń, koleżeństwo zamiast agresji, zła.	rozmowa, bajki, filmy, gry, konkursy, pogadanki, scenki rodzajowe, konkurs plastyczny	Wszyscy nauczyciele w miarę potrzeb
Rozpoznanie potrzeb i zagrożeń uczniów z Ukrainy wynikających z ich sytuacji kryzysowej	Indywidualne rozmowy wspierające z każdym uczniem, jego rodzicami. Ustalenie zakresu dalszych działań. Dalsze postępowanie wg ustaleń,		wychowawca, pedagog szkolny

KLAS IV - VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Blok tematyczny	Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
1. Żyjemy zdrowo.	Jak dbamy o zęby?	pogadanka na lekcji wychowawczej i przyrodzie pogadanka, film,	wychowawcy klas, nauczyciel przyrody nauczyciele,

	Higiena okresu dojrzewania.	lekcje wychowawcze	wychowawcy klas nauczyciel przyrody,
	Skutki niewłaściwego odżywiania	pogadanka (nadwaga, anoreksja, bulimia), film	wychowawcy, nauczyciel przyrody
2. Ruch i wypoczynek	Zagospodarowanie czasu wolnego.	zajęcia w świetlicy oddziałowej	wychowawcy poszczególnych oddziałów szpitalnych
	Ruch sposobem na lepsze samopoczucie.	zawody sportowe, spacer	wychowawcy poszczególnych oddziałów, nauczyciele
	Jak i kiedy korzystać z TV, gier komputerowych?	pogadanka dla uczniów oraz rodziców	wychowawcy klas nauczyciele klas IV-VIII wychowawcy klas
	Jak wypoczywają członkowie mojej rodziny. Jestem bezpieczny w szkole	rozmowy, metody aktywizujące, konkurs plastyczny pogadanka w klasach na temat zachowania w czasie przerw	wychowawcy klas wszyscy nauczyciele
3. Zdrowie psychiczne	Co to jest stres?	Pogadanka	wychowawcy. nauczyciel przyrody
	Jak radzić sobie ze stresem?	burza mózgów	wychowawcy klas
	Określenie	burza mózgów	wszyscy nauczyciele

	pozytywnych i negatywnych emocji. Autoportret-czy akceptuję siebie? W jaki sposób mogę rozwiązywać swoje problemy?	zajęcia warsztatowe rysunek-wykonanie autoportretu dyskusja, praca w grupach, symulacja różnych sytuacji trudnych, wspólne próby ich rozwiązania	nauczyciel plastyki wychowawcy
4. Ja w grupie i rodzinie.	Tradycje rodzinne w moim domu. Czy jestem dobrym kolegą? Wspólne zabawy w gronie rówieśników. Pomagamy słabszym i chorym kolegom	drzewo genealogiczne „Moja rodzina”-konkurs międzyklasowy pogadanki, ankieta pogadanki, zabawy dydaktyczne i wychowawcze na oddziałach szpitalnych pomoc koleżeńska, pomoc uczniom niepełnosprawnym opieka w czasie przerw	nauczyciel historii wychowawcy wychowawcy, wychowawcy klas i dział wychowania pozalekcyjnego nauczyciele i wychowawcy klas i dział wychowania pozalekcyjnego
5. Reagujemy na otaczające nas zło.	Przemoc i agresja. Nie niszczymy	Warsztaty, pogadanki na godzinach wychowawczych konkurs na	wychowawca, wychowawcy, dyrektor szkoły wychowawcy klas

	mienia szkolnego - przeciwstawiamy się złu. Dbamy o piękną mowę ojczystą – nie używamy wulgaryzmów.	najładniejszą salą konkurs recytatorski	nauczyciel języka polskiego
6. Ja przeciw używkom.	Wypowiadamy wojnę papierosom. Co wiem o alkoholu? Jak alkohol wpływa na organizm? Uczymy się mówić „nie”. Zachowania asertywne.	konkurs na plakat pod hasłem „Antyreklama wyrobów tytoniowych” film edukacyjny, literatura, pogadanki, metody aktywizujące, konkurs wiedzy, warsztaty, ćwiczenia odnawiające, film	nauczyciel plastyki wychowawcy, nauczyciel przyrody, wychowawcy pedagog szkolny
7. Rozpoznanie potrzeb i zagrożeń uczniów z Ukrainy wynikających z ich sytuacji kryzysowej	Ustalenie zakresu dalszych działań. Dalsze postępowanie wg ustaleń,	indywidualne rozmowy wspierające z każdym uczniem, jego rodzicami.	nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny
8. Zagospodarowanie czasu wolnego pozwalający na rozwijanie naturalnych zainteresowań i uzdolnień, ciekawości poznawczej i	Rozwijanie zdolności, talentów i predyspozycji każdego ucznia ćwiczenia podnoszące samoocenę	Zajęcia warsztatowe, uczestnictwo w kółkach zainteresowań Trening umiejętności w ramach godzin wychowawczych	Wszyscy nauczyciele i wychowawcy

aktywności intelektualnej	Żyjemy bezpiecznie	Zasady bezpiecznego korzystania z dróg	Nauczyciel techniki
9. Rozumienie siebie, własnych reakcji, przeżyć, mocnych i słabych stron, wzmacnianie motywacji do wysiłku w pracy nad własną osobą	Wdrażanie uczniów do wypowiadania własnych opinii Wyrabianie umiejętności radzenia sobie ze stresem Uczenie się jak zastępować zachowania agresywne	Wszystkie lekcje przedmiotowe Trening umiejętności według scenariuszy Trening zastępowania agresji	Wszyscy nauczyciele i wychowawcy Pedagog szkolny

DLA LICEUM

Blok tematyczny	Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
1. Ja i moje zdrowie	Rozwijanie zainteresowań sportem Poznawanie zasad higieny uczenia się Kształtowanie nawyku prawidłowej postawy Wyrabianie nawyków	Zajęcia sportowe Wykład, pogadanka Zwracanie uwagi podczas każdej lekcji na utrzymanie prawidłowej postawy Pogadanki tematyczne, rozmowy indywidualne	Wychowawcy, Nauczyciel biologii Wszyscy nauczyciele Wszyscy nauczyciele pedagog szkolny

	kultury zdrowotnej Substancje szkodliwe dla naszego zdrowia Działanie nikotyny na nasze ciało. Udzielanie pierwszej pomocy	Prelekcja, film, zajęcia warsztatowe film, zajęcia warsztatowe, Zajęcia warsztatowe, film. Zajęcia warsztatowe, film, prelekcja	pedagog szkolny pedagog szkolny
2.Zdrowy styl życia	Poznanawanie zasad racjonalnego odżywiania, Czynny wypoczynek, Kształtowanie krytycznego stosunku do mediów. uzależnienia: komputer, Internet, telewizja	Pogadanki, Uprawianie sportu, dbanie o kondycję fizyczną i ruch Sporty „całego życia” Pogadanki na godzinach wychowawczych	Nauczyciele biologii, techniki, Wychowawcy, Wychowawcy,
3.Postawy asertywne wobec uzależnień i nałogów	Uczenie się zachowań Asertywnych, Wyrabianie umiejętności mówienia „nie” w trudnych sytuacjach	warsztaty Trening asertywności	pedagog szkolny Wychowawcy klasy i wychowawcy grup na oddziałach szpitalnych
4.Umiejętność konstruktywnego zachowania się w	Jak reagować na zjawiska przemocy? Doskonalenie technik hamowania i	Zajęcia w grupach, Przedstawienia profilaktyczno-	Wychowawcy klas Dział wychowania

sytuacjach trudnych i kryzysowych, radzenia sobie ze stresem	rozładowywania agresji Uczenie się zachowań zastępowania agresji Umiejętność Podejmowania roztropnych decyzji Niepowodzenia szkolne gdzie szukać pomocy.	edukacyjne Trening zastępowania agresji Pogadanki,	pozalekcyjnego Wychowawcy, pedagog szkolny
5. Więzi społeczne i funkcjonowanie w społeczeństwie	Rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie Odpowiedzialność za siebie i za grupę, Kształtowanie odpowiedzialności za słowo Rodzina w życiu człowieka, Moje miejsce w rodzinie	Zajęcia integracyjne na godzinach wychowawczych Pogadanki heurystyczne o znaczeniu słów w życiu człowieka Przedstawienie rodziny w dowolnej formie (wiersz, praca plastyczna, opis, opowiadanie). Warsztaty, scenki, dramy, rozmowy ukierunkowane	Wychowawcy Wszyscy i nauczyciele Nauczyciele Wszyscy nauczyciele i wychowawcy, Nauczyciel plastyki, katecheta
6. Nawiązywanie i podtrzymywanie satysfakcjonujących kontaktów interpersonalnych	Wyrabianie zdolności pozytywnego myślenia o sobie. Rozpoznawanie swoich mocnych i słabych stron, zalet i wad Uczenie młodzieży	Lekcje wychowawcze	Wszyscy nauczyciele i wychowawcy Pedagog szkolny

	polubownego załatwiania spraw (bez przemocy)	Zajęcia warsztatowe Filmy, dyskusje	
7. Zagospodarowanie czasu wolnego pozwalający na rozwijanie naturalnych zainteresowań i uzdolnień, ciekawości poznawczej i aktywności intelektualnej	Rozwijanie zdolności, talentów i predyspozycji każdego ucznia ćwiczenia podnoszące samoocenę Żyjemy bezpiecznie	Zajęcia warsztatowe, uczestnictwo w kółkach zainteresowań Trening umiejętności w ramach godzin wychowawczych Zasady bezpiecznego korzystania z dróg	Wszyscy nauczyciele i wychowawcy Nauczyciel techniki
8. Alternatywne formy spędzania czasu wolnego, życie i zabawy bez alkoholu i innych środków uzależniających	Poszukiwanie własnych uzdolnień i talentów. Aspekt moralny zażywania środków odurzających Zapoznanie uczniów z prawnymi i moralnymi skutkami przemocy. Powody dla których młodzież sięga po środki uzależniające. Zmiany osobowości i zmiany wyglądu u osób spożywających narkotyki	Pogadanki, Praca w grupach Pogadanki, konkurs Plastyczny Informacje w formie prelekcji i filmy. dyskusje, zajęcia warsztatowe	wychowawcy klas, nauczyciel plastyki Wszyscy nauczyciele i wychowawcy Pedagog szkolny
9. Rozumienie siebie, własnych reakcji, przeżyć, mocnych i	Wdrażanie uczniów do wypowiedziania	Wszystkie lekcje przedmiotowe	Wszyscy nauczyciele i wychowawcy

słabych stron, wzmacnianie motywacji do wysiłku w pracy nad własną osobą	własnych opinii Wyrabianie umiejętności radzenia sobie ze stresem Uczenie się jak zastępować zachowania agresywne	Trening umiejętności według scenariuszy Trening zastępowania agresji	Pedagog szkolny
10.Tolerancja wobec innych, umiejętność empatii, wzmacnianie poczucia własnej wartości i samooceny	Nabywanie umiejętności rozwiązywania konfliktów w grupie Kształtowanie postawy tolerancji wobec innych i umiejętności empatii Wyrabianie umiejętności radzenia sobie z presją grupy i podejmowanie samodzielnych decyzji	Zajęcia integracyjne na godzinach wychowawczych i zajęciach w grupach na oddziale szpitalnym Scenki, dramy, prace Plastyczne Przedstawienia profilaktyczno- edukacyjne zajęcia warsztatowe.	Wychowawcy klas, wychowawca grupy na oddziale szpitalnym wychowawcy klas, wychowawca grupy na oddziale szpitalnym, nauczyciel plastyki Wszyscy nauczyciele i wychowawcy
11.Zapewnienie uczniom wiedzy i pomocy psychologicznej, umożliwienie kontaktu ze specjalistami. Wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji	Dostarczenie konkretnych adresów i telefonów osób i instytucji zajmujących się pomocą dla młodzieży	Informacje ustne, biuletyny, informatory, ulotki Indywidualne rozmowy wspierające z każdym uczniem, lekarzem, jego	Wszyscy nauczyciele i wychowawcy Wszyscy nauczyciele i wychowawcy

psychicznej.		rodzicami	
--------------	--	-----------	--

VIII. ZASADY EWALUACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji, przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 3) rozmowy z rodzicami,
- 4) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 5) analizy przypadków.

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny został zatwierdzony przez Radę Pedagogiczną Zespołu Szkół Specjalnych w MCR w Konstancinie –Jeziornie w dniu 14.09.2023 r.